

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Alešem Korejtkem ve věci **žalobce I.Y., nar. „X“**, státního příslušníka Ukrajiny, trvale bytem „X“, **zastoupeného Petrem Křížákem**, advokátem, se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava, **proti žalovanému Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Odbor cizinecké policie Pardubice, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Pražská ulice, 530 06 Pardubice, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5.2.2017, č.j. KRPE-9658-15/ČJ-2017-170022,**

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce byl při pobytové kontrole dne 5.2.2017 zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zák. č. 273/2006 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o Policii ČR“), hlídkou oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, Odboru cizinecké policie Pardubice, neboť nedisponoval platným vízem či jiným dokumentem prokazujícím jeho oprávnění pobývat na území České republiky, navíc bylo zjištěno, že žalobce je evidován v evidenci nežádoucích (dále též „ENO“) osob od 15.11.2016 do 23.11.2019 a od 23.11.2016 do 24.11.2019 je evidován v informačním systému smluvních států (dále též „SIS“) se zákazem vstupu do schengenského prostoru jako cizinec nežádoucí.

Lustrací v informačních systémech Policie České republiky dále žalovaný zjistil, že žalobci bylo rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie

Královehradeckého kraje, Odboru cizinecké policie Pardubice, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 17. 8. 2016, č. j. KRPH-75853-23/ČJ-2016-050022-SV, ve spojení s rozhodnutím Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 11.11.2016, č. j. CPR-23698-2/ČJ-2016-930310-V240 (v právní moci dne 15.11.2016), uloženo správní vyhoštění s dobou, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 3 let. Současně byla žalobci stanovena doba k vycestování z území České republiky do 7 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění. Povinnost uloženou rozhodnutím o správním vyhoštění však žalobce nesplnil.

Žalovaný proto téhož dne (5.2.2017) rozhodl podle § 124 odst. 1 písm. b), c) a e) zákona o pobytu cizinců o zajištění žalobce do 6.3.2017 za účelem správního vyhoštění, neboť žalobce nevycestoval z území České republiky v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění a současně deklaroval, že území České republiky nehodlá dobrovolně opustit. Vzhledem k výše uvedenému a s přihlédnutím k tomu, že žalobce

- a) nedisponoval povolením k pobytu na území České republiky,
- b) neměl dostatek prostředků k pobytu na území České republiky (např. dle § 13 odst. 1 písm. a/ bodu 2 zákona o pobytu cizinců je k zajištění pobytu na území České republiky třeba prokázat peněžní prostředky alespoň ve výši 15 násobku částky existenčního minima, jestliže má pobyt na území přesáhnout dobu 30 dnů, s tím, že tato částka se za každý celý měsíc předpokládaného pobytu na území zvyšuje o 2 násobek částky existenčního minima) a neměl možnost legálně si tyto prostředky obstarat,
- c) neměl zajištěno ubytování,
- d) neměl sjednáno zdravotní pojištění,
- e) neměl na území České republiky rodinné příslušníky či jiné osoby, na jejichž pomoc by se mohl spolehnout (na území České republiky má pouze bratra, s nímž se nestýká /neví, kde bydlí/, na Ukrajině však žije jeho manželka, děti, rodiče, další dva sourozenci a žalobce tam má též dům), neměl zde ani žádné významné sociální či kulturní vazby a správní vyhoštění tak bylo možné,
- f) nedisponoval ani prostředky nutnými k dobrovolnému vycestování do země původu,

konstatoval současně žalovaný, že nepřipadá v úvahu (nepostačuje) uložení zvláštních opatření za účelem vycestování žalobce z území (§ 123b zákona o pobytu cizinců).

Pokud jde o dobu zajištění, pak ta byla žalovaným stanovena s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Tato doba byla správním orgánem určena na základě zkušeností z předchozích obdobných řízení.

Proti rozhodnutí o zajištění podal žalobce žalobu, v níž uplatnil pouze jednu žalobní námitku, a to námitku, že rozhodnutí o správním vyhoštění, které žalobce dle žalovaného neměl respektovat, dosud nenabylo moci práva, a proto žalobce nebylo možno zajistit podle § 124 odst. 1 písm. b), c) a e) zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí o zajištění tak je dle žalobce nezákonné a je třeba ho zrušit.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě (které neobsahovalo žádné nové /a pro posouzení věci významné/ skutečnosti) odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné. Dále pro úplnost uvedl, že žalobce byl dne 1.3.2017 propuštěn na svobodu a letecky přepraven na Ukrajinu. Ze všech výše uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí (přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu /§ 75 odst. 1 s. ř. s./) a dospěl k závěru, že **ž a l o b a n e n í d ů v o d n á .**

Podle ust. § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud

a) je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek,

b) je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání,

c) cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění,

d) cizinec závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, nebo

e) je cizinec evidován v informačním systému smluvních států.

Ustanovení zákona umožňující omezení osobní svobody je třeba interpretovat restriktivně. Zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze dosáhnout výkonu správního vyhoštění jinými prostředky, například uložení zvláštního opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Policie však nemusí vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření s tím, že teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit. To by v důsledku vedlo často ke zmaření výkonu správního vyhoštění. Z tohoto důvodu také zákon o pobytu cizinců v § 123b odst. 3 stanoví, že policie zkoumá, zda uložení zvláštního opatření neohrozí výkon správního vyhoštění.

Uložení zvláštního opatření musí proto být upřednostněno před zajištěním cizince, nicméně pouze pokud lze předpokládat, že

a) cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření (musí existovat adresa pobytu cizince, kde je oprávněn se zdržovat, nebo cizinec musí disponovat peněžními prostředky, které lze složit jako finanční záruku /srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.7.2013, č. j. 9 As 52/2013 – 34, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 9.7.2015, č. j. 3 Azs 97/2015 – 22) a současně

b) neexistuje důvodná obava, že by byl uložení zvláštního opatření ohrožen výkon správního vyhoštění.

K tomu v odůvodnění rozsudku ze dne 18.7.2013, č. j. 9 As 52/2013 – 34, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*volba mírnějších opatření než je zajištění cizince, mezi něž lze např. řadit již zmíněné zvláštní opatření za účelem vycestování cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se nebude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Pokud zde*

existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince. Při hodnocení toho, zda uložením zvláštního opatření nebude zmařen výkon správního vyhoštění, je možno lišit situace, kdy je s cizincem teprve vedeno řízení o správním vyhoštění, a situace, kdy již cizinci bylo správní vyhoštění pravomocně uloženo, přičemž cizinec území České republiky neopustil, ačkoli k tomu byl na základě rozhodnutí o vyhoštění povinen. Zatímco v prvním zmíněném případě není zcela jisté, že správní vyhoštění bude vůbec uloženo a správní orgán hodnotí z informací o dosavadním jednání cizince, zda není dáno nebezpečí, že výkon případného rozhodnutí o správním vyhoštění bude mařen ze strany cizince, ve druhém zmíněném případě je situace odlišná v tom smyslu, že již existují konkrétní poznatky o tom, jakým způsobem se cizinec postavil ke své povinnosti opustit území na základě rozhodnutí o správním vyhoštění.“

Jak správně zdůraznil žalovaný v odůvodnění rozhodnutí o zajištění, žalobce již jednou nerespektoval pravomocné rozhodnutí orgánů České republiky ukládající žalobci povinnost opustit území České republiky. Popsané jednání žalobce tak plně odůvodňovalo obavu žalovaného, že žalobce bude i nadále mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o vyhoštění a nevycestuje z území České republiky. V době vydání žalovaného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) tedy byl jednoznačně dán důvod pro zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2016, č. j. 1 Azs 145/2016 – 26, bod 21). Podpůrně lze odkázat i na závěr Ústavního soudu, který učinil při hodnocení ústavnosti § 124 zákona o pobytu cizinců, na jehož základě byl žalobce v projednávané věci zajištěn, v nálezu ze dne 12.5.2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08 (publikovaném pod č. 229/2009 Sb. a jako N 115/53 SbNU 427, dostupném z <http://nalus.usoud.cz>). Ústavní soud v bodu č. 126 konstatoval, že „je zcela v dispozici samotného cizince, zda se chce vyhnout svému zajištění tím, že z území České republiky dobrovolně vycestuje. Pokud tak neučiní, dává zřetelně najevo, že je ochoten strpět omezení osobní svobody zajištěním, a to za podmínek stanovených tuzemským právním řádem.“

Není přitom pravdou, že by rozhodnutí o správním vyhoštění dosud nenabylo moci práva. Správní vyhoštění bylo žalobci uloženo rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, Odboru cizinecké policie Pardubice, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 17.8.2016, č. j. KRPH-75853-23/ČJ-2016-050022-SV, ve spojení s rozhodnutím Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 11.11.2016, č. j. CPR-23698-2/ČJ-2016-930310-V240. Obě tato rozhodnutí jsou založena ve správním spise (jímž se dokazování neprovádí /k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.1.2009, č. j. 9 Afs 8/2008 – 117, publikovaný pod č. 2383/2011 Sb. NSS/). Ve správním spise je též založena doručenka, z níž je patrné, že rozhodnutí odvolacího správního orgánu bylo žalobci (zástupci žalobce) doručeno dne 15.11.2016. Rozhodnutí o správním vyhoštění tak nabylo moci práva dne 15.11.2016.

Žalobce je též evidován v evidenci nežádoucích osob od 15.11.2016 do 23.11.2019 a od 23.11.2016 do 24.11.2019 je evidován v informačním systému smluvních států se zákazem vstupu do schengenského prostoru jako cizinec nežádoucí. V době vydání žalovaného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) zde tedy prima vista byl dán i důvod pro zajištění dle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců.

Správný byl i závěr žalovaného, že nepostačoval uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Předně je třeba zdůraznit, že zde z důvodů výše popsanych (nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění) existovala důvodná obava, že by uložením zvláštního opatření byl ohrožen výkon správního vyhoštění. Tato skutečnost již sama o sobě

opodstatňovala závěr, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Navíc správní soudy již v minulosti konstatovaly (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.11.2011, č. j. 5 As 59/2011 – 64, rozsudek téhož soudu ze dne 30.9.2013, č. j. 8 As 101/2012 – 68, či ze dne 11.5.2016, č. j. 1 Azs 84/2016 – 29, bod 17, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016 – 23, body 29 a 30), že pokud cizinec v minulosti nerespektoval právní řád České republiky, neboť zde pobýval nelegálně a současně neplnil povinnosti uložené mu rozhodnutím o správním vyhoštění, nelze předpokládat, že bude ochoten splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření. Obdobně v odůvodnění rozsudku ze dne 30.9.2014, č. j. 9 Azs 192/2014 – 29, Nejvyšší správní soud uvedl, že „za situace, kdy cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění, a je proto rozhodováno o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je v zásadě vyloučeno, aby správní orgán přistoupil namísto jeho zajištění k uložení zvláštního opatření za účelem vycestování cizince z území dle § 123b téhož zákona.“ Taktéž v odůvodnění rozsudku ze dne 1.4.2015, č. j. 1 Azs 243/2014 – 30 (bod 18), Nejvyšší správní soud uzavřel: „Jak vyplývá z § 123b zákona o pobytu cizinců, možnost uložení zvláštních opatření se vztahuje pouze na dobu před nabytím vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Pokud stěžovatel včas nesplnil povinnost dobrovolně vycestovat, zvláštní opatření (povinnost oznámit policii místo pobytu a setrvávat v něm a finanční záruka) již nemohou plnit svůj smysl a účel, kterým je záruka budoucího vycestování cizince v souladu s rozhodnutím o správním vyhoštění.“ Na citovaných závěrech Nejvyšší správní soud setrvává dosud (srov. např. rozsudek ze dne 17. 9. 2016, č. j. 1 Azs 145/2016 – 26). Nadto sám žalobce jednoznačně deklaroval, že území České republiky nehodlá dobrovolně opustit.

O správnosti postupu žalovaného svědčí i znění § 123b odst. 7 zákona o pobytu cizinců, podle kterého „[v] případě, že cizinec závažným způsobem poruší povinnost uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování nebo v době k vycestování stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění nevycestuje, policie takového cizince zajistí [...]“. Tato úprava zjevně vylučuje, aby po uplynutí lhůty k dobrovolnému opuštění České republiky bylo možné uložit mírnější opatření podle prvního odstavce tohoto paragrafu, neboť by mírnější opatření nemohlo plnit svůj smysl a účel (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7.12.2016, 1 Azs 231/2016 – 23, bod 38, popř. rozsudky téhož soudu ze dne 14.9.2016, č. j. 1 Azs 145/2016 – 26, bod 23, a ze dne 20.7.2016, č. j. 1 Azs 144/2016 – 22, bod 21).

Soudu ostatně není zřejmé, jak by zcela nemajetný žalobce (žalobce měl k dispozici pouze 2.000,-- Kč) mohl složit např. finanční záruku (§ 123b odst. 1 písm. b/, 123c zákona o pobytu cizinců) či jak by si mohl zajistit ubytování (na adrese místa pobytu by se pak měl zdržovat a případně se hlásit Policii ČR – viz § 123b odst. 1 písm. a/ a písm. b/ zákona o pobytu cizinců), které dosud zajištěno neměl. Na tomto místě je třeba znovu připomenout, že žalobce nedisponoval povolením k pobytu na území České republiky, neměl ani dostatek prostředků k pobytu na území České republiky a neměl ani možnost legálně si tyto prostředky obstarat. Žalobce též neměl sjednáno zdravotní pojištění, neměl na území České republiky rodinné příslušníky či jiné osoby, na jejichž pomoc by se mohl spolehnout (neměl zde žádné sociální vazby a správní vyhoštění tak bylo možné /srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23.11.2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS/) a nedisponoval ani prostředky nutnými k dobrovolnému vycestování do země původu.

Ze všech výše uvedených důvodů nelze přisvědčit žalobci, že žalovaný postupoval nezákonně. Soud proto uzavírá, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem,

na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a bylo též způsobem odpovídajícím povaze a okolnostem věci odůvodněno.

Jde-li o dobu zajištění, je třeba nad rámec nutného odůvodnění připomenout, že při stanovení doby zajištění se vždy může jednat pouze o odhad, délku zajištění proto nelze stanovit s přesností na dny či týdny. Ostatně nelze přehlížet, že nikoliv nepodstatné množství úkonů nečiní přímo žalovaný či jeho složky, ale subjekty, na jejichž činnost nemá žalovaný žádný vliv. Žalovaný uvedl, které kroky v řízení budou následovat, odhadl též, po jakou dobu bude realizace těchto kroků probíhat (jak se později ukázalo, byl tento odhad mimořádně přesný). Žalovaný přitom vycházel ze zkušeností z jiných řízení, přičemž dobu zajištění nestanovil v délce nikoliv nepřiměřené okolnostem případu. Uvádění statistických údajů a práce s nimi nejsou povinnou náležitostí odůvodnění rozhodnutí, postačuje kvalifikovaný odhad správního orgánu (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.4.2016, č. j. 10 Azs 275/2015 – 40, bod 33). Do doby zajištění pak žalovaný správně započítal i den, kdy došlo k omezení osobní svobody žalobce podle zákona o Policii ČR (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.3.2015, č. j. 2 Azs 203/2014 – 45, bod 16).

Jelikož ani jedna ze základních žalobních námitek nebyla důvodná, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I). Rozhodl přitom bez jednání, když podmínky pro takový postup byly splněny (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců.).

Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario), jelikož však žalovanému žádné náklady v řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

P o u č e n í :

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 16. března 2017

Aleš Korejtko v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Lucie Marešová